JAAR 1841. N°. 70.

DINGSDAG, DEN 31sten AUGUSTUS.

Surinaamsche Courant.

Nieuwstijdingen.

Hollandsche Berigten.

Arnhem, 29 Junij.

De *Deventer Courant* behelst omtrent de opgravingen bij Markelo en Goor het volgende:

Men heeft het nog niet ver gebragt in de Geologie van ons land, d. i. de Wetenschap welke de geschiedenis der natuurlijke veranderingen opspoort, die vroeger en later op onzen bodem hebben plaats gehad. Doch zij neemt meer en meer toe, naar gelang men onze gronden leert kennen, waartoe bijzonder de putboringen op onderscheidene plaatsen belangrijke [illegible] moeten opleveren. Een onzer vaderlandsche Genootschappen heeft, misschien nog te vroeg, eene prijsverhandeling over dit aantrekkelijk onderwerp uitgeschreven. Ons land, dit weet men reeds, is, voor een groot en bijzonder voor het oostelijk gedeelte, een produkt der zoogenoemde vloedvorming (*diluvium*), waarbij geweldige stroomingen of andere natuurkrachten gedeelten van vroegere vorming, zand, steenen, enz. dooreengeworpen en tot nieuwe lagen zamengelegd hebben. Het schijnt ook beslist, dat een groot gedeelte onzer steensoorten van Noordschen of Skandinavischen oorsprong is, eens door zulk eene geweldige natuurkracht herwaarts gerold. Reeds de oppervlakte onzer Overrijselsche heiden, met hare verstrooide, somtijds verbazend groote, door het water afgesletene granietsteenen wordt er voor als bewijs aangevoerd.

In deze lagen van onzen bodem heeft men van tijd tot tijd belangrijke voorwerpen gevonden, ook overblijfselen van dierlijke schepselen. Martinet spreekt, in zijnen *Katechismus der Natuur* I. D. bl. 215, van versteende zee-appelen of zee-egels uit Overijssel, van versteende zee-schelpen en haaitanden, gedolven uit de Twikkelsche vaart bij Delden. De schrijver van den *Tegenw. Staat van Overijssel* (Mr. G. Dumbar) I. bl. 40 zegt ook, dat de heerschappij, welke de zee ten eenigen dage over den grond, die wij thans bewonen, gevoerd heeft, bij gelegenheid van het graven der Twikkelsche vaart gebleken is, en meldt, dat te Oldenzaal, aan den zolder der secretarijkamer, eene walvischrib hangt, die, gelijk de overlevering luidt, voor eenige honderd jaren in een veen nabij die stad gevonden is. Waarschijnlijk is het been, dat nog bij de Vischpoort te Deventer aan eene keten hangt, waaromtrent geene overlevering is, doch dat ook voor een gedeelte van eenen walvisch gehouden wordt, van dergelijken oorsprong, hetgeen men om de [illegible] op [illegible] heeft bevestigd.

De opgravingen welke onlangs bij Markelo en Goor gedaan zijn, openen een nieuw veld van onderzoek. Men heeft die bewerkstelligd, om grond te verkrijgen tot het aanleggen van den nieuwen weg tusschen Goor en Lochem. De hoogten van de Hulpe en den Hemmel bij Markelo, en de Herikerberg, op kleinen afstand van hier tusschen Markelo en Goor, boden er eene gunstige gelegenheid toe aan. Het trok reeds de opmerkzaamheid, dat zich op den Hemmel, op eene hoogte van [illegible] voeten boven den daar langs loopenden straatweg van Deventer naar de Hannoversche grenzen, eene bron van zuiver water vertoonde, die, door de werklieden, om onbelemmerd te kunnen voortgaan, weder gestopt is, en die men hoopt dat nader zal onderzocht worden; maar bovendien kwamen op den Hemmel en den Herikerberg, onder de daar opgegravene steensoorten, op niet zeer aanmerkelijke diepten, beenderen van groote dieren voor den dag, velen in eenen staat van volkomene verstening, met eene harde korst overtogen, waarin afdruksels van schelpen of ook kleine steentjes. Men meent tot heden, dat zij tot het geslacht der [illegible] behooren. Voorts zijn er een menigte [illegible] kleine tanden gevonden, gelijkelijk [illegible] spits eindigende, gedeeltelijk iets omgebogen, die men voor tanden van haaijen houdt. Het ontbreekt ook niet aan versteeningen van stukken hout, conchyliën, [illegible].

Het is buiten twijfel, de vloed, die eens alles overstroomde, heeft hier in deze Twentsche hoogten belangrijke dingen nedergelegd, die een opzettelijk onderzoek der wetenschap waardig zijn. Het ongeoefend oog wordt reeds getroffen door de zonderlinge vorming en de menigvuldige verscheidenheid der steensoorten en andere delfstoffen, welke de schoot der aarde oplevert; hoe veel meer zou het oog van den kenner opgetrokken, tot verrijking eener wetenschap, die in hare toepassing op de natuurlijke geschiedenis van onzen bodem nog zoo arm is. Deze Twentsche streek in vele opzigten een belangrijk plekje gronds. Thans even aantrekkelijk voor hem, die in den voortgang der menschelijke industrie behagen heeft, als voor den vriend van fraaije natuurtafereelen en voor den oudheidkundige. Had de kunst meer vermogen dan natuur de hand geboden, door te graven, te planten en te verfraaijen, het zoude, om het bekoorlijke der gezigten die men op deze hoogten geniet, niet minder bezocht worden, dan andere fraaije oorden van ons land. En daar, in de vlakten, aan den voet dezer bergen, ligt de asch der oude Saksen, die, ten tijde van Karel den Grooten, hier eene sterke militaire positie hadden, in [illegible] dezer de lijken van schepselen uit eene vroegere wereld, wier afstand van ons niet te bepalen is. Zij behooren tot eene geschiedenis, die niet beschreven en te boek gesteld, maar met onverdelgbare sporen in de gesteldheid van onze aarde is ingedrukt, tot eene huishouding, die [illegible] geweldigen strijd der elementen den ondergang vond. Wij hebben onze woonplaats op hun graf opgeslagen en eene vestige zich eene nieuwe schepping op het onze!

Ting-hai en de Tschoesan-groep.

De gestelligheid van het besluit, met welke de Engelschen bij het uitbarsten der vijandelijkheden tegen China hunnen eersten en hoofdaanval op de onder de naam der Tschusan-groep bekende eilanden gerigt hebben, vervolgens het hoofd-eiland daarvan, benevens de stad Ting-Hai, hebben bemagtigd, en na de terugkomst der noordwaarts opgezonden expeditie naar hetzelfde punt teruggekeerd zijn, laat met grond vermoeden, dan hier meer dan van eene bloote oogenblikkelijke en kortstondige overrompeling bedoeld geworden is, dat men hoogstwaarschijnlijk eene vaste nederzetting in het oog heeft, bestemd om voor die oorden tegelijk een Gibraltar, zoowel als een Helgoland en een Malta te vormen.

Inderdaad zou, gelijk ieder erkennen zal, die slechts eenen oppervlakkigen blik op de kaart wil werpen, geen beter punt door de Engelschen gekozen kunnen worden, om zoowel tot Basis bij aanvallende en verdedigende krijgsverrigtingen te dienen, als ook om het middelpunt van een aanstaand wijd uitgestrekt handelsverkeer te worden.

Voor de rotsachtige kusten der ongeveer in het midden des rijks gelegen Chinesche zee-provincie Tschekiang, die door de Oostelijke zee (in het Chineesch Toeng-hai) bespoeld worden, strekt zich in eenen wijden kring de archipel uit, die gewoonlijk met den naam van den Tschoesan-groep wordt aangeduid. Een der eilanden, hetwelk bij uitnemendheid den naam van Tschoesan draagt, ligt nabij de menigvuldig zoo menigvuldig vermelde stad Ningpo, de hoofdstapelplaats van den Chineesch-Japanschen handel. De voornaamste plaats op dat eiland, waar de Engelschen reeds vroeger en nog tot in het midden der vorige eeuw nederzettingen bezaten, is de stad Ting-hai, van welke zich de Engelschen, gelijk men weet, na korte tegenkanting der Chinezen, hebben meester gemaakt, en waar zij den bekenden zendeling Gutzlaff, eenen met de taal en gebruiken der inboorlingen innig vertrouwden man als eerste overheidspersoon hebben aangesteld.

Ting-hai, in de nabuurschap van Corea, Japan, het vaste land van China en het eiland Formosa gelegen, vormt het vereenigingspunt der schippers en handelaars van dit gedeelte des aardbols. Rijk, nijver en levendig door koophandel, gelijkt de plaats, ofschoon kleiner van uitgebreidheid, in vele opzigten naar het oude Venetië. Even gelijk die stad middelaar diende bij den handel met de Levant, ligt Ting-hai op het midden van den weg tusschen Canton en Peking, tusschen de Chinesche kust en het Japansche eilandenrijk. Hare lange en breede straten zijn met groote vierkante steenplaten belegd; de grachten, die de stad doorsnijden en bijna geheel omgeven, hebben zeer hooge bruggen, welke men door middel van trappen beklimt als te Venetië den Rialto.

De muren van Ting-hai, dertig voeten hoog, verbergen geheel en al de gevels der huizen, die slechts uit eene verdieping bestaan; alleen de pagoden, de paleizen, de met verglaasde gele of groene tegels gedekte klokkentorens en andere openbare gebouwen, die alle op grondmuren gebouwd zijn, steken zich met derzelver tinnen boven de wallen uit. Gelijk de omwallingen van alle Chinesche steden, bestaan deze uit van graauwe baksteenen opgemetselde muren, van honderd tot honderd schreden, door kleine vierkante torentjes van steen geflankeerd, en de borstweringen derzelve zijn met inkeepingen en schietgaten voorzien, waar boogschutters geplaatst en ook eenige oude ijzeren stukken geschut gerigt kunnen worden. De door middel van gips verbonden tegels van derzelver dubbele daken zijn geschilderd, en wel op eene wijze bestemd

om uit huiden gevormde [illegible] laken as te bootsen. De hoofden en de [illegible] vels zijn met lomp gevormde dierengedaanten van steen of gebakken klei versierd.

Binnen de poorten van Ting-hai, en over het algemeen binnen alle vestingen, is er nog eene tweede omtuining met een wachthuis. Hier zijn, in de netste orde, bogen, pijlen, pieken en [illegible] ongeharget. Voor elke poort in den buitenmuur is eene kleine tent, voor welke een soldaat in volle wapenrusting schildwacht houdt; niet ver van daar zijn de verzamelhuizen van de aflosposten, en somwijlen ook de kazernen. Boven den ingang bij elke poort is steeds een breede vierkante tafel aangeslagen; op deze staat een geelkleurig opschrift, waaruit men zien kan, tot welke rangklasse de stad behoort, als ook den naam, die zij van ouds gevoerd heeft, of dien de nieuwe dynastie haar heeft gegeven.

De Vaudeville-Schrijvers voor het Geregt te Parijs.

[illegible]

De Regter. Mijnheer Calamel, waarop grondt gij uwen eisch van honderd franken schavergoeding tegen den heer Theophile.

Calamel. Mijnheer de Regter; gij zult een gruwelijk zamenweefsel vernemen. Ik eisch honderd franken, omdat men mij de vruchten mijner nachtwaken ontfutseld heeft.

Theophile. Wel hekome het hem, hij gaat ten 8 ure naar bed en slaapt als een Zwitser.

Calamel. Men noemt hem, die een zakdoek steelt, de wetgever heeft het niet eens als eene verzachtende omstandigheid aangemerkt willen hebben, al is de zakdoek nog zoo vol gaten: en men zou den man niet straffen, die een vaudeville steelt? Wel gewis.

De Regter. Ontvouw de bijzonderheden.

Calamel. De heer Theophile geeft mij een bezoek en vraagt: Hebt gij ook eenig plan tot een tooneelwerk gereed? Zoo gij iets hebt, dat goed kan zijn, zal ik het wel omkleeden. Gij weet, ik heb nog al invloed; ik zal het doen spelen. Ik geef hem mijn plan, een heerlijk plan, en de man trekt er mede voort.

De Regter. Heeft hij het stuk gemaakt.

Calamel. Toch niet; hij is gegaan, soo ik meen, naar den heer Carmouche, en aan dezen geestigen vaudeville-schrijver zegt hij: Mijn lieve mijnheer, zie daar een door mij ontworpen plan, de coupletten zijn ook al gereed; de dialogue is het eenige dat nog geschreven moet worden. Ik ken uwe vlugheid, breng mij dat dezen nacht in orde.

De Regter. Heeft de heer Carmouche dien voorslag aangenomen.

Calamel. O ja; hij vond behagen in het plan; in vier en twintig uren tijd was de dialogue gereed. Maar wat doet Theophile nu. loopt hij naar den heer Labie, een van onze beste vaudeville-dichters en aan dezen zegt hij: ziedaar een plan en een reeds door mij uitgewerkt stuk, al wat mij nog ontbreekt zijn de coupletten. Ik reken op u, om mij die te maken. (*Algemeen gelach.*)

De Regter. Zijn de coupletten gemaakt geworden?

Calamel. Wel zeker mijnheer! zij waren allerliefst en hebben daverende toejuichingen verworven. Maar, wat gij nimmer zoudt kunnen raden, is het kunstje, door Theophile gebezigd, om al de eer van het succes voor zich alleen te behouden.

De Regter. Hoe heeft hij dit dan aangelegd?

Hij heeft aan zijne mede-arbeiders gezegd, dat hij het gansche stuk *bijna alleen* bewerkt hebbende, tot voorwaarde stelde, dat, zoo op het tooneel; als bij de aankondigingen, zijn naam alleen vermeld zou worden; op deze heeft hij weten uit te werken, dat noch mijn naam, noch een van die heeren genoemd geworden is.

De Regter. En hebben deze zich dit laten welgevallen.

Calamel. Ja, maar dit laat zich ligt begrijpen; zij zijn rijk genoeg in talent, om wel een salmoes te kunnen geven; maar ik, die eerst begin, ik kan niets missen, ik eisch honderd franken als schavergoeding.

Gebrek aan voldoende bewijzen bij de volhardende ontkenning van Theophile, heeft den armen Calamel zijnen eisch moeten doen opzeggen.

Advertentiën.

Transporten.

(30107) Den 7den Augustus 1841. P. van POHL, aan J. A. van MEINAHLERS, van een gedeelte van het Erf en daarop staande Gebouwen, aan de *Keizerstraat*, bekend onder Oude Wijk La. D. No. 198 en Nieuwe Wijk La. D. No. 186.

Den 13den. P. van LEEUWEN, aan ROSALIA SPAARZAAM, van het Huis en Erf, aan de *Kauwknie* of *Hoogestraat*, bekend onder Oude Wijk La. D. No. 74 en Nieuwe Wijk La. E. No. 335.

Idem. EXPLOICTEUR, aan J. P. TAFARES, van het Huis en Erf, aan de *Kromme Elleboogstraat*, bekend onder Oude Wijk La. A. No 92 en Nieuwe Wijk La. A. No. 138.

Den 16den. Dezelve, aan S. B. von KNOBBELSDORFF, van de Gebouwen en Steenenvoeten, staande op het Vererfpacht Erf, aan de *Joode Breedestraat*, bekend onder Oude Wijk La. D. No. 19a en b en Nieuwe Wijk La. C. No. 44a en b.

Den 18den. HUGH MACLEOD, aan ALEXANDER MACINTOSH, van *twee* Lotenlanden in het Opper district *Nickerie*, bekend onder No. 223 en 224, onder den naam van Plantaadje *Tolness*.

Den 20sten. J. F. FAVEREIJ, aan F. W. MICHELSEN, van het Huis en Erf, aan de *Weidestraat*, Oude Wijk La. D. No. 250 en Nieuwe Wijk La. D. No. 61.

Idem. De Weduwe W. C. KENNEDIJ geboren van SWEVEL, aan A. van MARIA van GELDERLAND, van het Erf en daarop staande Gebouwen, aan de Voorstad *Zeelandia*, aan den Grooten Rijweg, Oude Wijk La. A. No. 14 en Nieuwe Wijk La. A. No. 15.

Den 21sten. F. van KAATJE van van HEIJNEN, aan ISABELLA ANTOINETTA HALLIDAY, van het Huis en Erf, aan de *Burestraat*, Oude Wijk La. D. No. 691 en Nieuwe Wijk La. D No 116.

Den 28sten. J. A. MULLER nom. ux., aan C. J. van DOVA, voor hare minderjarige Kinderen, van *een kwart* aandeel in het Huis en Erf, aan de *Gravestraat*, Oude Wijk La. B. No. 39 en Nieuwe Wijk La. B No. 69.

Idem. Js. BENJAMIN de VRIES c. s. qq., A. J. POLAK, aan M. J. GOEDMAN, van het Huis en Erf en Achtergebouwen, aan de *Joode Breedestraat*, Oude Wijk La. C. No. 137 en Nieuwe Wijk La. C. No. 29.

Paramaribo, den 30 Augustus 1841.

De Griffier van het Geregtshof te *Suriname*,
A. van MEERTEN.

Publieke Verhuring:

HEDEN MORGEN, om *negen* uro, in het lokaal van het Geregtshof, van de geannonceerde *17 SLAVEN*; aankomende den Grond *de Twee Kinderen*. (34075)

Paramaribo, den 31 Augustus 1841.

H. KAMERLING,
c. s. Sekwester.

Vermist:

Sedert Zaturdag den 28sten dezer, eene *bruine KOE*, hoogvol, gemerkt op een der hoorns met de Letters A. S. D. M.; die dezelve teregt brengt ten huize van den Heer M. N. MONSANTO, zal *beloond* worden. (34071)

ABr. Sr. DEMEZA.

Wordt te Koop aangeboden:

Een *Stok* van *veertig* stuks *SCHAPEN*; adres ter dezer Drukkerij. (34074)

N. J. C. BAARS

heeft per Kapt. Dr. STEENVELD ontvangen, *direct geconsigneerd uit Bordeaux transito Amsterdam:*

Supra fijne St. *JULIEN* en St. *ESTÉPHE WIJNEN* in oxhoofden; *exquise BOURGOGNE-, CHAMPAGNE-* en *BORDEAUX WIJNEN*, in kistjes; *veritable COGNAC BRANDEWIJN* in halve pijpen-, damejeans en in flacons.

In Voorraad:

Beste BOTER, PATENT OLIE, ZWARTE- en GROENE THEE, Hollandsche Beefsteaks, Kalfs Carbonades, Kalfs Fricadellen; ingelegde Tarbot, Sardijntjes in olie, Kreeften, Garnalen, Visch- en Vleeschsaucen, Zaardammer Mostard, MADERA- en *veritable* SAMOS WIJNEN; Rotterdamsch BIER in kruiken, enz. (34077)

(34076) Gelost uit het Schip *Anna Maria*, en te bekomen bij

J. G. KRAMER:

PROVISIEN, EETWAREN in blik, gedroogde en ingelegde GROENTENS, DRANKEN, OLIE, KRUIDENIERSWAREN, VERFOLIE en VERFWAREN.

Eerste kwaliteit HAVANA SIGAREN bij kistjes en pakjes, TABAK, KANTOOR- en SCHRIJFBEHOEFTENS, ZADELMAKERSWERK, BLIKWERK, KOPERGOED, KRAMERIJEN, KRISTAL- en GLASWERK, STUKGOEDEREN, SCHOENEN- en LAARSEN, HOEDEN en PETTEN en meerdere *ARTIKELEN; alles gesorteerd.*

D. W. Kröner

heeft ontvangen per het Schip *Anna Maria*, Kapt. D. STEENVELD, diverse *EETWAREN* in blik, als:

KALFS- en OSSEN SCHIJF; OSSEN- en KALFS GEHAKT; KALFS- en OSSEN ROLLADES en OSSEN HAAS.

BOTER, HAMMEN, AARDAPPELEN, WORST en SAUCIJSJES in vaatjes, *TUINZAAD* in kistjes, GROENE ERWTEN in mud-vaten, AMANDELEN, ROZIJNEN, CORENTEN, PRUIMEDANTEN en SAGO in stoopen, *beste* CURAÇAO, ANISETTE en PERSICO FOCKINGS LIKEUREN.

Beste qualiteit HAVANAH SIGAREN in achtste kistjes en vele andere GOEDEREN meer. (32905)

JOHANNES ABRAHAMSZ

heeft de eer zijne geachte Begunstigers te berigten, dat hij wederom ontvangen heeft, en bij het heele-, halve- en kwart *E. à Contant*, te Koop aanbiedt:

ZWARTE- en GROENE THEE, ZOETE- BITTERE- en TAFEL AMANDELEN, ROZIJNEN, KRENTEN, *beste Smirna* VIJGEN, GEDROOGDE APPELEN en PEEREN, witte- en bruine KANDIJ, VERMICELLE, BLOEM VAN SAGO, KANEEL, NAGELEN, NOOTEN-MUSCAAT, FOELIE, ZWARTE- en WITTE PEPER, enz. Voorts: Groote BROODSUIKERS, ZOETE OLIE in heele- en halve flesschen.

In Voorraad:

Nog een klein quantiteit *GEDROOGDE GROENTENS*, verkrijgbaar bij het Nederlandsch One; als: *Tuinboontjes, Doperwtjes, Bloemkool, Worteltjes, Peultjes* en *Snijboontjes*; HOLLANDSCHE STROOP in fleschen. (33059)

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam.

Het Nederlandsch gekoperd Brikschip Triton, Kapt. J. J. Kiers. — Adres bij J. L. Gellée. — Sluit 4 September.

Het gekoperd tweedeks Fregatschip Clasina Adriana, Kapt. S. Nielsen. — Adres bij L. D. de van Bommel — Sluit medio September.

Ter Drukkerij van Fuchs & Campe.